



Gran Teatre del Liceu

Giulio Cesare

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL

Amb el suport de:

idealista

Temporada 2024-2025



Hermès, línea infinita



Fundació Gran Teatre del Liceu



Patronat de la Fundació del Gran Teatre del Liceu

President d'honor

Salvador Illa Roca

President del patronat

Salvador Alemany Mas

Vicepresidenta primera

Sònia Hernández Almodóvar

Vicepresident segon

Jordi Martí Grau

Vicepresident tercer

Mària Eugènia Gay Rosell

Vicepresidenta quarta

Lluïsa Moret Sabidó

Vocals representants de la Generalitat de Catalunya

Josep Maria Carreté Nadal, Xavier Fina Ribó, Irene Rigau Oliver,

Àngels Barbarà Fondevila

Vocals representants del Ministeri de Cultura

Carmen Páez Soria, Paz Santa Cecília Aristu, Joan Subirats Humet,

Àngels Ingla Mas

Vocals representants de l'Ajuntament de Barcelona

Xavier Marcé Carol, Elisenda Rius Bergua

Vocal representant de la Diputació de Barcelona

Pau González Val

Vocals representants de la Societat del Gran Teatre del Liceu

Manuel Busquet Arrufat, Ignasi Borrell Roca, Josep Maria

Coronas Guinart, Javier Coll Olalla, Àgueda Viñamata

y de Urruela

Vocals representants del Consell de Mecenatge

Helena Guardans Cambó, Elisa Durán Montolío, Eduardo Navarro

de Carvalho, Rosario Cabané Bienert

Patró d'honor

Josep Vilarasau Salat

Secretari no patró

Joaquim Badia Armengol

Director general

Valentí Oviedo Cornejo

Comissió Executiva de la Fundació del Gran Teatre del Liceu

President

Salvador Alemany Mas

Vocals representants de la Generalitat de Catalunya

Sònia Hernández Almodóvar, Josep Maria Carreté Nadal

Vocals representants del Ministeri de Cultura

Paz Santa Cecília Aristu, Ana Belén Faus Guijarro

Vocals representants de l'Ajuntament de Barcelona

Xavier Marcé Carol, Elisenda Rius Bergua

Vocal representant de la Diputació de Barcelona

Pau González Val

Vocals representants de la Societat del Gran Teatre del Liceu

Manuel Busquet Arrufat, Javier Coll Olalla

Vocals representants del Consell de Mecenatge

Helena Guardans Cambó, Elisa Durán Montolío

Secretari

Joaquim Badia Armengol

Director general

Valentí Oviedo Cornejo



TEMPORADA ARTÍSTICA

MECENES



PATROCINADORS

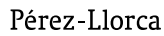
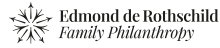


PROTECTORS

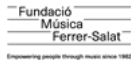


[Tornar a l'índex](#)

COL·LABORADORS



EL PETIT LICEU I LICEUAPRÈN



LICEUNDER35



LICEUAPROPA



TALENT JOVE I NOVA CREACIÓ



MITJANS DE COMUNICACIÓ



idealista

tot és millor amb música

idealista, orgullós mecenes del Gran Teatre del Liceu

[Tornar a l'índex](#)**Junta benefactors****Presidenta**

Cucha Cabané

Vicepresidenta

Elena Barraquer

Carlos Abril
 Ramon Agenjo
 Alfons Agulló
 Eulàlia Alari
 Muntxa Alcañiz
 Salvador Alemany
 Laura Álvarez
 Mercedes Álvarez
 Alicia Arboix
 Pere Armadàs
 Teresa Asensio
 Esperanza Aubert
 Luis Bach
 Vera Baena
 Josep Balcells
 Marc Balcells
 Mercedes Barceló
 Simon P. Barceló
 Rafael Barraquer
 Núria Basi
 Mercedes Basso
 Carmen Bastardas
 Margarita Batllori
 David Bermejo
 Manuel Bertran
 Anna Boix
 Ana Bofill
 Ignacio Borrell
 Agustí Bou
 Josep M. Bové
 Marta Bueno
 Tomas Buxeda
 Jordi Calonge
 Joan Camprubi
 Ramona Canals
 Elena de Carandini
 Marisa de Carandini
 Josep Carbó
 Rosa Carcas
 Montserrat Cardelús
 Alejandro Caro
 Aurora Catà
 María Cruz Caturla
 Ramon Centelles
 Guzmán Clavel
 Sergio Corbera
 Javier Cornejo
 Luis Crispí
 Maite Cuffí
 Cuca Cumellas
 M. Dolors i Francesc
 Meya Durall
 Mercedes Duran
 Francisco Egea
 M. Isabel Elduque
 Fernando Encinar
 M. José Enguix
 Aranzazu Escudero
 Carmen Escudero
 Joan Esquirol
 Antonio Establés
 Patricia Estany
 Marisa Falcó

Bettina Farreras
 Ignacio Feijoo
 Cristina Ferrando
 Magda Ferrer-Dalmau
 Inés Fisas
 Ricardo Fisas
 Santiago Fisas
 Albert Foraster
 Mercedes Fuster
 José Gabeiras
 Gabriela Galcerán
 Gema Galdón
 Jorge Gallardo
 Beatriz García-Sarabia
 Manuel Gari
 Albert Garriga
 Pau Gasol
 Francisco Gaudier
 Anna Gener
 Lluís M. Ginjaume
 Ezequiel Giró
 M. Inmaculada Gómez
 Andrea Gömörý
 Albert Gost
 Casimiro Gracia
 Jaume Graell
 Quica Graells
 Ainhoa Grandes
 Francisco A. Granero
 Pere Grau
 Calamanda Grifoll
 Poppy Grijalbo
 Helena Guardans
 Pau Guardans
 Maria Guasch
 Bernardo Hernández
 Guillermo Herrera
 Joaquim Herrera
 Eva Hinds
 Pepita Izquierdo
 Gabriel Jené
 Josep Juanpere
 Lorena Jurado
 Iolanda Latorre
 Sofia Lluçh
 Ma. Teresa Machado
 Waltraud Maczassek
 Rocio Maestre
 Carmen Marsá
 Cristina Marsal
 Josep Milian
 Verónica Mimoun
 Inma Miquel
 Xavier Miranda
 José M. Mohedano
 Joan Molins
 Victòria Moncunill
 Chelo Mora
 Juan Pedro Moreno
 Sílvia Muñoz
 Josep Oliu
 Magda Onandia
 Victoria Onyós
 Eduardo Ortega
 Ignacia de Pano
 Victoria Parera
 Anna París
 Montserrat Pinyol
 Ivan Pons
 M. Carmen Pous

Jordi Puig
 Marian Puig
 Ton Puig
 Gloria Pujol
 Juan Eusebio Pujol
 Victòria Quintana
 Neus Raig
 Carmen Redrado
 Juan Bautista Renart
 Ferran Ribó
 Blanca Ripoll
 Joan Roca
 Miquel Roca
 Pedro Roca-Cusachs
 Montserrat Rocamora
 Alfonso Rodés
 Lluís de la Rosa
 Salvador Roviroa
 Jacqueline Ruiz
 Josep Sabé
 Francisco Salamero
 Eduard Salsas
 Juan Antonio Samaranch
 Josef-David Sánchez-Molina
 Josep L. Sanfeliu
 Luis Sans
 Maria Soldevila
 Rafael Soldevila
 Silvia Sorribas
 Josep Tabernero
 Manuel Terrazo
 Bernat -N. Tiffon
 August Torà
 Ernestina Torelló
 Ana Torredemer
 Román Trias
 Josep Turró
 Joaquim Uriach
 Marta Uriach
 Manuel Valderrama
 Maria Angels Vallvé
 Carmen Vendrell
 Gloria Ventós
 Josep Viader
 Eduardo Vilá
 Pilar de Vilallonga
 Josep Vilarasau
 Maria Vilardell †
 Luis Villena
 Joaquim Viñas
 Salvador Viñas
 Joaquín Viola
 Francisco Wendt
 Lydia de Zuloaga

Benefactors del cercle de la dansa

Paul Clastre
 Pitu Lavin
 Ma. José Matosas
 M. Rosa Ollé
 Tati Quera

Benefactors internacionals

Erika Alfieri
 Pierre Caland
 Johanna Derksen
 Carmen Egido
 Philina Hsu Chang

Izabela Karnacewicz
 Nathaniel Klipper
 Mónica Lafuente
 Éleonore Lavielle
 May Lawrence
 Barry Lynam
 Cecilia Nordstrom
 Brian Pallas
 Javier Pérez-Tenessa
 Sonja Perkins
 Martina Priebe
 Paul Schulz
 Elina Selin
 Karen Swenson
 Michael Winstrøm

Benefactors joves

Alex Agulló
 Max Amat
 Lidia Arcos
 Ignacio Baselga
 Marc Busquets
 Diana Casajús
 Miquel Casas
 Marta Cuatrecasas
 Patricia Ferrer
 Pau Font
 Alejandra Forment
 Iria Gestal
 Enric Girona
 Cristina Gómez
 Albert Hernández
 Àlvar Lamminsalo
 Santiago Lucas
 Xènia Luque
 Alexandra Maratchi
 Dídac Marsà
 Marc Mayral
 Blanca Miró
 Juan Molina-Martell
 Elisabeth Montamat
 Felipe Morenés
 Juan Moreno
 Montserrat Olmos
 Marta Parent
 Miquel Pedrerol
 Marcos Perales
 Elisenda Perelló
 Santiago Pons-Quintana
 Andrea Puig
 Julia Puig
 Inés Pujol
 Pepe Pujol
 Toni Pujol
 Carlota Quintero
 Sara Ramírez
 Ana Recasens
 Charlotte Ríos
 Patricia Ripollés
 Javier Ris
 Aitor Romero
 Esperanza Schröder
 Claudia Segura
 Rafael Sicilia
 Manuel Torralba
 Carlos Torres
 Javier Uriach



Per amor a *l'art*
fes-te Benefactor i sigues
protagonista del Liceu



Descobreix tots els avantatges de
ser Benefactor escanejant el codi QR
o trucant al 93 485 86 31
www.liceu.cat/benefactors

13

—
Fitxa tècnica

14

—
Fitxa artística

15

—
Repartiment

18

—
Orquestra

22

—
Amb el teló
abaixat

28

—
Giulio Cesare

Víctor García
de Gomar

33

—
Sobre la
producció

Calixto Bieito

39

—
Argument
de l'obra

46

—
English
synopsis

52

—
Liceu+ Live

54

Giulio Cesare
al Liceu

Jaume Tribó

60

Biografies

Giulio Cesare

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL (1685-1759)

Òpera en tres actes

Llibret de Nicola Francesco Haym basat en l'obra de G.F. Bussani.

Del 25 de maig al 7 de juny del 2025

Estrena absoluta: 20 de febrer de 1724 al King's Theatre de Londres
Estrena a Barcelona: 22 de desembre de 1964 al Gran Teatre del Liceu
Darrera representació al Liceu: 29 de juliol de 2004

Total de representacions al Liceu: 19

Maig 2025		Torn
25	17:00	T
28	19:30	B
31	19:00	C
Juny 2025		Torn
3	19:30	A
5	19:30	E
7*	18:00	PD AD

* Servei amb audiodescripció

Durada aproximada: 3 h 35 min

Acte I: 1 h 45 min - **Pausa:** 30 min - **Acte II:** 1h 19min

Fitxa artística

Direcció d'escena

Calixto Bieito

Assistència a la direcció d'escena

Anna Llopart

Reposició

Astrid van den Akker

Assistència a l'escenografia

Bettina Lange

Dramatúrgia

Bettina Auer

Producció

Gran Teatre del Liceu i Dutch
National Opera

Escenografia

Rebecca Ringst

Assistència a la direcció musical

Emmanuel Resche-Caserta,
Florian Carré

Vestuari

Ingo Kruegler

Mestres assistents musicals

Véronique Werklé, Jaume Tribó

Il·luminació

Michael Bauer

Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu

Director William Christie

Vídeo

Sarah Derendinger

Repartiment

Giulio Cesare

Xavier Sabata

Curio

Jan Antem

Cornelia

Teresa Iervolino

Sesto

Helen Charlston

Cleopatra

Julie Fuchs

Tolomeo

Cameron Shahbazi

Achilla

José Antonio López

Nireno

Alberto Miguélez Rouco

Figuració

Guillermo Castillo

Daniel Flores

Pau Gómez

Àlex Sanz

Amb el suport de:

idealista

Amb el finançament del Ministeri de Cultura en el marc de la Capitalitat Cultural de Barcelona, impulsada pel Ministeri de Cultura i l'Ajuntament de Barcelona.



Editor: Triskelion Music S.L.

Cançó de rodar

I jo àmfora, abrigall i finestral
Tremolós de tramuntana
I repicar de porticons
I xiuxiueig i capciró
Que et ressegueix
I magrana que s'escampa
A cada banc de matinada.
Jo que trono
i jo que em llampo
Jo que té, que jo cantell
Esmoladís i amor que crema
I que no vol ni sap el què
Però via fora i voraviu que
Mai abans, que mai com ara
I tu en allà, amb la meva fe,
Encabdellada entre els cabdells
De tots els dubtes
I aquí som que roda el temps
I jo cantell i tu cabdell
I tots els bancs
I els capcirons
I aquells petons
que ho són
No ho són
Que jo flassada en un balcó
Que surt el sol
I jo que et miro
I tanta pell
I què en farem
Què n'hem de fer
De tanta pell.

Hi haurà tan pocs possibles en nosaltres
Hi haurà tan poc que no hagi estat
Que no podem perdre més temps
Que no vull que te'm perdís
ni perdre'm de ser teu. Vine i abraça'm
Gabriel Ferrater

Extret de l'obra *Vermell de Rússia* (2020)

Míriam Cano ha fet una selecció dels seus poemes i versos per a tots els materials de la temporada 2024/25

**“Non è da re quel cuor,
che donasi al rigor,
che in sen non ha
pietà”.**

Cesare - escena tercera, acte I

(Händel: *Giulio Cesare*)



L'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu amb el seu director titular, Josep Pons.

Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu

L'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu és l'orquestra més antiga de l'Estat espanyol. Durant gairebé 170 anys d'història, l'Orquestra del Gran Teatre del Liceu ha estat dirigida per les més grans batutes, d'Arturo Toscanini a Erich Kleiber, d'Otto Klemperer a Hans Knapperstsbusch, de Bruno Walter a Fritz Reiner, Richard Strauss, Alexander Glazunov, Ottorino Respighi, Pietro Mascagni, Igor Stravinsky, Manuel de Falla o Eduard Toldrà, fins a arribar als nostres dies amb Riccardo Muti o Kirill Petrenko.

Ha estat la protagonista de les estrenes del gran repertori operístic a la península ibèrica del barroc als nostres dies i al llarg de la seva història ha dedicat també una especial atenció a la creació lírica catalana. Va fer el seu debut el 1847 amb un concert simfònic dirigit per Marià Obiols, essent la primera òpera *Anna Bolena*, de Donizetti. Des de llavors ha actuat de forma continuada durant totes les temporades del Teatre. Internacionalment cal destacar el Concert per la Pau i els Drets Humans, organitzat per la Fundació Onuart, retransmès des de la seu de les Nacions Unides a Ginebra el passat 9 de desembre del 2017.

Després de la reconstrucció de 1999 han estat directors titulars Bertrand de Billy (1999-2004), Sebastian Weigle (2004-2008), Michael Boder (2008-2012) i, des de setembre del 2012, Josep Pons.

Intèrprets

Violí I

- Emmanuel Resche-Caserta
- ▲ Maria Roca
Joan Andreu Bella
Sergei Maiboroda
Oriol Algueró
Maria Gomis
Bernat Prat
Enric Fernández

Violí II

- ▲ Alba Roca
- ◆ Cristina Altemir
Charles Courant
Kalina Macuta
Andrea Ceruti
Cecilia Clares

Viola

- ▲ Albert Coronado
- ◆ Fulgencio Sandoval
Josep Bracero
Anna Aldomà

Violoncel

- ▲ Oriol Prat
- ◆ Lourdes Kleykens
Urko Larrañaga
Dimitri Kindynis

Contrabaix

- ▲ Joao Seara
- ◆ Javier Serrano

Traverso + dolce

- ▲ Katerina Stegemann
Sara Parés

Oboè

- ▲ Barbara Stegemann
Nina Alcanyiz

Fagot

- ▲ Guillermo Salcedo
Juan Pedro Fuentes

Trompa

- ▲ Ionut Pogdoreanu
Pablo Cadenas
Carles Chordà E.
Pepe Reche

Baix continu

Clavicèmbal

- Florian Carré

Violoncel

- Felix Knecht

Tiorba

- Sergio Bucheli

Arpa

- Bérengère Sardin

Banda en escena

Violí I

- Bernat Prat

Violí II

- Kalina Macuta

Viola

- Josep Bracero

Violoncel

- Dimitri Kindynis

Oboè

- Barbara Stegemann

Fagot

- Guillermo Salcedo

Arpa

- Bérengère Sardin

Tiorba

- Sergio Bucheli

Viola de gamba

- Lixania Fernandez

Uber



Gran Teatre
del Liceu

Partner de mobilitat



©Paco Amate

Aplaudeix fins al final amb Uber

El Gran Teatre del Liceu i Uber s'uneixen per portar-te una experiència sense preocupacions. Seu i gaudeix de la funció.

**“Il mio cor, da pene assorto,
è già stanco di soffrire,
e morir si niega a me”.**

Cornelia - escena quarta, acte I
(Händel: *Giulio Cesare*)

AMB
EL
TELÓ
ABAIXAT

Compositor

Georg Friedrich Händel (1685-1759) va ser un músic alemany, format a Itàlia —on va prendre contacte amb l'esplendor de l'òpera seriosa— i, finalment, establert a Anglaterra. Va ser contemporani absolut de Johann Sebastian Bach i de Domenico Scarlatti —van néixer el mateix any—, i va gaudir d'un extraordinari reconeixement en vida, si bé no tant com a compositor d'òperes —en va escriure una cinquantena—, sinó com a autor d'oratoris, tot i que la seva producció en el terreny de la música instrumental i orquestral no és gens negligible.

A Londres, on es va establir definitivament el 1712, Händel va presentar amb èxit *Rinaldo*. Des d'aleshores, va exercir de compositor, però també d'empresari teatral, i va encetar una oberta rivalitat amb col·legues com l'italià Nicola Porpora.

Una de les particularitats de les òperes de Händel és el tractament de l'ària *da capo* ('des del principi'), de la qual va respectar l'esquema A-B-A (ràpid-lent-ràpid), tot i que en alguns casos en va invertir l'estructura, respectant el canvi d'atmosferes entre la primera i l'última estrofa, però amb una disposició lent-ràpid-

lent. Juntament amb l'esmentat *Rinaldo* (1711), *Giulio Cesare in Egitto* (1724), *Rodelinda* (1725), *Alcina* (1735), *Ariodante* (1735) o *Serse* (1738) són alguns dels títols de Händel, feliçment recuperats des de la segona meitat del segle xx fins als nostres dies.

Assaig de *Giulio Cesare* al Gran Teatre del Liceu



Libret i llibretista

Juli Cèsar va arribar a Egipte el 48 aC, perseguint el seu enemic Pompeu, que finalment va ser ajusticiat per Ptolemeu XIII, rei del país africà. Pres per la còlera a causa d'aquesta execució, el dictador romà es va convertir en enemic de Ptolemeu. La germana del rei, la reina Cleòpatra VII, va aprofitar aquesta enemistat per aliar-se amb Cèsar i vèncer Ptolemeu. Les relacions amoroses entre Cleòpatra i Juli Cèsar van fer vessar rius de tinta (com la de la futura relació entre la mateixa reina i el també romà Marc Antoni), i aquest va ser el punt de partida del llibret per a l'òpera de Händel, a càrrec de Nicola Francesco Haym, que va adaptar un llibret anterior de Giacomo Francesco Bussani. El 1676, aquest text havia servit per a una òpera d'Antonio Sartorio. Haym explora el vessant amorós de l'original, sense oblidar l'antagonisme entre Ptolemeu i Cèsar o la sensualitat de Cleòpatra.

Estrena

Des del moment de la primera representació de la First Royal Academy of Music de Londres (20 de febrer de 1724) i al llarg d'anys successius, la dissetena (de 49) òpera de Händel va esdevenir un gran èxit, que es va repetir fora d'Anglaterra, amb representacions a París o a Hamburg. Amb tot, a partir del segle XVIII i durant tot el XIX va ser enterrada en un injust oblit. Per a l'estrena, Händel va comptar amb dos cantants habituals de la seva companyia: el castrat Senesino —sobrenom de Francesco Bernardi— (Giulio Cesare) i la soprano Francesca Cuzzoni (Cleopatra).

Estrena al Liceu

Giulio Cesare no va arribar al Liceu (i a Barcelona) fins al 22 de desembre de 1964, en unes funcions cantades en alemany per una companyia integrada, entre altres, pel baríton (!) Edmond Hurshell (*Giulio Cesare*), la soprano Lois Alba (*Cleopatra*) i el baix (!) Arnold van Mill (*Tolomeo*).

Els criteris de la interpretació filològica presents avui dia en aquest repertori encara estaven molt lluny, i el Liceu va acollir unes funcions d'acord amb la manera com aleshores es tocava i cantava Händel, un compositor ben poc freqüent en aquells temps.



Víctor García de Gomar

Director artístic del Gran Teatre del Liceu

Giulio Cesare

En plena Guerra Civil Romana (49-45 aC), en un món convuls on les aliances es trenquen i es formen amb la mateixa velocitat amb què es guanyen o es perden les batalles, Giulio Cesare descobreix que el seu rival, Pompeo, ha estat cruelment executat pel rei egipci Tolomeo XIII. L'ombra de la traïció plana sobre Egipte i sobre el destí del mateix Cesare. Mentre Cornèlia, la vídua de Pompeo, plora desconsolada la pèrdua del seu espòs, el seu fill, Sesto, encegat per l'odi i la set de justícia, jura venjança contra aquells que han gosat posar fi a la vida del seu pare. En aquest escenari de revolta i incertesa, Cleopatra, germana i esposa de Tolomeo, una dona d'intel·ligència prodigiosa i astúcia inesgotable, veu en Giulio Cesare una oportunitat única: seduir-lo, guanyar-se el seu favor i, amb el suport d'un dels homes més poderosos de Roma, inclinar la balança del poder a favor seu.

Una història d'amor, ambició i poder (tan típicament shakespeariana) entre dues il·lustres figures de l'antiguitat (Cèsar i Cleòpatra), a més de la lluita de poder a Egipte: són els ingredients que constitueixen el nucli d'una de les obres més aclamades del gènere operístic, *Giulio Cesare in Egitto*. En tres actes, l'obra de Georg Friedrich Händel ens ofereix un relat apassionant que ha captivat el públic des que es va estrenar, el 1724, al King's Theatre de Londres, un escenari privat on la burgesia i l'aristocràcia angleses trobaven refugi en l'art refinat del barroc. La seva acollida fou immediata i entusiasta, ja que no només posava en escena una història carregada de passió i heroisme, sinó que també presentava una música d'una riquesa inigualable.

Amb llibret de Nicola Francesco Haym, adaptat a partir d'un text previ de Giacomo Francesco Bussoni per a l'òpera *Antonio e Cleopatra*

d'Antonio Sartorio, *Giulio Cesare* va esdevenir la més cèlebre i reeixida de les composicions de Händel. Aquest triomf es deu a la magistral orquestració, que desplega una sumptuositat inèdita, amb colors instrumentals que evoquen la grandesa de Roma i el refinament d'Egipte. La inventiva melòdica de Händel es desplega amb un virtuosisme inigualable i ofereix algunes de les pàgines més brillants i emotives de la seva carrera.

Cada personatge és tractat amb una profunditat psicològica excepcional. Cleopatra, en particular, emergeix com un dels retrats femenins més fascinants de la història de la música: no és només una dona seductora, sinó també una estratègia implacable, capaç de dominar tant amb la seva bellesa com amb la seva intel·ligència. Les seves àries passen de la lleugeresa i la coqueteria de "Non disperar, chi sa?" a la imponent noblesa de "Piangerò la sorte mia", un dels moments de més profunda emoció de tota l'òpera.

Però no només Cleopatra brilla en aquesta obra: l'heroi que li dona títol, Giulio Cesare, es mostra tant en la seva faceta de guerrer invencible com en la seva dimensió més humana, especialment en la relació amb Cleopatra. Sesto i Cornelia, immersos en un drama personal de pèrdua i revenja, troben també moments de gran intensitat emocional, parti-

cularment en els duos i en la cèlebre "Son nata a lagrimar".

Un dels moments musicals més emblemàtics de l'òpera és l'ària "Va tacito e nascosto", en què Giulio Cesare reflexiona sobre l'estratègia de combat i fa una analogia entre la seva astúcia i la d'un caçador. Aquesta peça és especialment destacada per la seva intricada part de trompa, que dialoga amb la veu del contratenor en una exhibició de destresa i refinament. Aquesta ària no només evidencia el caràcter calculador i estratègic de Giulio Cesare, sinó que també exemplifica la mestria de Händel en la combinació de veu i instrumentació per transmetre estats d'ànim i personalitats.

També destaca "Se pietà di me non senti", una de les àries més profundes de Cleopatra, en què la reina expressa la seva desesperació i vulnerabilitat. Aquest moment, d'una intensitat lírica extraordinària, és un exemple sublim de l'art de Händel per capturar l'emoció humana en la seva màxima expressió. L'escriptura melòdica, plena d'ornamentacions delicades i suspensions harmòniques, permet a la soprano desplegar un fraseig commovedor, fet que converteix aquesta peça en una de les grans joies de l'òpera barroca.

El muntatge que acollirà el Gran Teatre del Liceu estarà en les mans expertes del mestre William Christie,

autèntic referent de la interpretació historicista, amb una trajectòria que l'ha consagrat com un dels grans directors del barroc francès, anglès i alemany. La seva lectura de *Giulio Cesare* promet revelar-ne cada matís, cada subtileza harmònica, amb el rigor i la sensibilitat que el caracteritzen.

En l'apartat escènic, el muntatge porta la signatura de Calixto Bieito, un creador que ha revolucionat el llenguatge de l'òpera amb la seva aproximació visceral i trencadora. La seva interpretació de *Giulio Cesare* transcendirà el context històric original per portar-nos una proposta contemporània i universalista, en què els conflictes de poder, l'ambició i la condició humana esdevenen atemporals. El seu enfocament visual, sempre arriscat i impactant, promet submergir-nos en una experiència escènica inoblidable.

La producció presentada a la Dutch National Opera d'Amsterdam el gener de 2023 trasllada l'acció a un entorn modern que recorda el pavelló saudita de l'Expo 2020 de Dubai. Aquesta escenografia, dissenyada per Rebecca Ringst, serveix com a metàfora de l'opulència i la superficialitat del poder actual. La producció destaca per una exploració de les relacions humanes entre els poderosos romans i egipcis, i pel fet de ressaltar la buidor i les neurosis que sovint

acompanyen l'ambició desmesurada. Una reflexió sobre les dinàmiques de poder i les seves implicacions en la societat contemporània.

Per donar vida a aquesta visió, Bieito comptarà amb un repartiment de primer nivell, encapçalat pel contratenor català Xavier Sabata en el paper de Giulio Cesare. Sabata, una de les figures més destacades de l'actualitat en el repertori barroc, farà el seu esperat debut händelià al Liceu i posarà la seva veu expressiva i matisada al servei d'aquest rol exigent i emblemàtic.

Giulio Cesare és molt més que un relat d'amor i poder: és un drama que explora els racons més profunds de l'ànima humana. No és en els combats ni al camp de batalla on es decideix el destí dels protagonistes, sinó en la lluita que cadascun d'ells lliura dins seu. La voluntat de dominar les passions, l'enfrontament entre el deure i el desig, i la reflexió sobre el llegat dels herois i la perennitat del poder converteixen aquesta obra en un clàssic universal, capaç de parlar-nos avui amb la mateixa intensitat amb què ho va fer fa gairebé tres segles.





Calixto Bieito

Director d'escena

SOBRE LA PRODUCCIÓ

Cèsar i Cleòpatra en un paradís desèrtic d'alta tecnologia

En conversa amb Calixto Bieito i la dramaturga Bettina Auer

Quina rellevància té per al públic actual l'argument d'una òpera del 1724? “És increïblement rellevant”, diuen Calixto Bieito i Bettina Auer. En aquesta entrevista, parlen dels temes principals i expliquen per què ens continua fascinant avui una història farcida d'intrigues polítiques i ànsies de poder, i centrada en quant s'està disposat a arriscar per aconseguir allò que un creu que es mereix.

“Per començar, *Giulio Cesare* té una música meravellosa i és una obra de teatre magnífica que tracta de política, poder i sexe”, diu Calixto Bieito. “És sensual. L'òpera té tots els ingredients necessaris per ser una producció fantàstica. És una veritable obra mestra.” El director ha esmentat els dos temes principals de l'òpera de Händel: amor i política. “Per ventura, no totes les històries d'amor tenen alguna cosa a veure amb el poder?”, reflexiona Bieito. “Cesare vol casar-se amb Cleopatra perquè li portarà més èxit a la vida o perquè n'està enamorat? Encara veiem aquesta tensió avui dia en tota mena de contextos.”

“*Giulio Cesare* tracta de fins a on arribaries per aconseguir poder”, afegix la dramaturga Bettina Auer. “Fins a on

estaries disposat a arribar? Estaries disposat a insultar algú, a humiliar-lo, fins i tot a matar-lo? També és un joc polític en què els jugadors canvien de postura segons la situació. Al principi, Cesare era l'aliat polític de Pompeu, però al començament de l'òpera, Pompeu s'ha convertit en oponent de Cesare i ha estat perseguit fins a Egipte.” En la seva direcció escènica, Bieito destaca especialment les màscares figuratives que porten tots els actors: “Hi ha moltíssims afalacs. Aquest és l'art de la política: és la capacitat de ser manipulador, d'orquestrar i controlar emocions i conflictes”.

“De fet, *Giulio Cesare* es podria comparar amb una sèrie com *House of Cards*, ambientada a l'Amèrica actual”, suggereix Auer. “La relació entre Cesare i Cleopatra també recorda la de Macbeth i Lady Macbeth: ella el manipula a ell i ell manipula tothom.” Això planteja la qüestió de si Cesare i Cleopatra estan enamorats veritablement. “No ho sé”, diu Bieito amb fermesa, “i vull que continuï sent ambigu. La millor mentida és la veritat”.

Observació sense comentaris

El centre d'atenció de la producció de Bieito és la riquesa, les riqueses que



se celebren i amb les quals se somia, i una ànsia de poder sense límits. Situa l'òpera en una societat oligàrquica contemporània anònima, un paradís d'alta tecnologia construït del no-res al desert. En la seva direcció, ens mostra els tripijocs dels superrics: la gent que anhela poder, diners i estatus. “Però no els critico. Em sento més com una mena d'Ödön von Horváth,¹ en el sentit que presento una observació a l'escenari sense emetre judicis.” Bieito es va inspirar en l'obra

que va presentar per a l'exposició internacional Expo Zaragoza 2008. Va dirigir la cerimònia d'inauguració a Saragossa, on es va trobar en un món d'extremes, ostentació, luxe i riquesa. “Tot allà era fantàstic. Cada país va mostrar la seva millor imatge.”

Com suggereix el títol, el llibret de *Giulio Cesare in Egitto* està ambientat a Egipte, a la cort de Tolomeu i Cleòpatra. En la direcció escènica de Bieito, el nou escenari es manté ambigu intencionadament, però recorda l'ab-

¹ Ödön von Horváth (1901-1938) va ser un novel·lista i dramaturg austrohongarès. Afirmava que mai escrivia comèdies; l'humor de les seves obres no era res més que una representació exacta de les insuportables absurditats del món real.

surditat i l'artificiositat d'un entorn similar a Qatar, on tot sembla possible mentre que els aspectes negatius es passen per alt. La decoració de l'escenari es va basar en gran manera en el pavelló de l'Àrabia Saudita a l'Expo 2020 de Dubai. Bieito descriu el món on ha ambientat *Giulio Cesare* com “un món oníric digital en un paradís desèrtic”.

Es projecten videoclips de Sarah Rendinger en una enorme caixa, coberta de pantalles i llums led, que adopta diverses posicions a l'escenari. “Això afegeix una capa de surrealisme al conjunt”, explica Auer. Segons Bieito, “les imatges remetent als somnis, les fantasies i el subconscient”.

Absurdament ric

“He sentit que els pròxims Jocs Olímpics d'Hivern s'organitzaran a l'Àrabia Saudita”, diu Bieito. “La qual cosa és òbviament absurda. Vull mostrar l'absurditat de la riquesa, aquesta imatge de possibilitats infinites. Poder estimar-te a la teva platja privada, però, tot i així, continuar triant el gelat més barat. O poder comprar una ciutat. És una mica com Mahagonny.” Però, en aquest cas, “no és una crítica a l'Àrabia Saudita”, subratlla Auer. “Mostrem un món diferent del nostre, un món de riquesa extrema.” “Un món com l'Egipte de Tolomeu i Cleòpatra,

que també va ser un lloc d'opulència excepcional”, diu Bieito. Auer afegeix: “Ens referim a la impressió que tots tenim de països com aquest a causa de totes les imatges que hem assimilat al llarg del temps, ja sigui de manera conscient o inconscient”.

La juxtaposició entre Orient i Occident, un aspecte inherent de *Giulio Cesare*, no s'emfatitza a l'escenari. “L'òpera es va escriure des d'una perspectiva imperialista”, explica Auer. “Händel mostra els romans, d'una banda, com a sobirans, encara que també arrogants, i els egipcis, de l'altra, com a bàrbars. Per descomptat, el públic anglès de l'època s'hauria identificat amb els romans, els europeus. Però aquest no és el nostre punt de vista. La nostra producció no mostra el poble romà contra el poble egipci; s'hi veu un grup de persones d'elit lluitant pel poder.”

Emocions primitives en un món d'alta tecnologia

“Hi ha un element de barbàrie en tots nosaltres”, argumenta Bieito. “Tots tenim aquestes emocions primitives en el fons. És una part natural de nosaltres, un aspecte que aflora en situacions que giren al voltant del poder i el control. Per això hi ha algunes escenes violentes a la producció.” Per a aquestes escenes, en què els cantants

han de recórrer al més profund del seu ésser, compta amb un repartiment fantàstic amb personalitats escèniques impressionants. “M’encanta treballar amb aquests cantants”, diu Bieito. “Canten molt bé i se’ls acudeixen moltes idees. Sempre dic que dirigir és com jugar a tennis. Envio la pilota al seu camp i ells la tornen. Hi tinc una gran fe artística. I és un plaer poder treballar amb un director especialitzat en aquesta música.”

“Crec que una de les qualitats de Calixto és que fa que tothom se senti molt lliure”, diu Auer. “Es veu als assajos: perquè tots senten aquesta llibertat, desenvolupen moltes idees juntament amb Calixto i se superen ells mateixos. És molt especial.” “Intento no explicar mai el personatge al cantant, perquè llavors aixeco un mur. Prefereixo deixar-ho obert a la interpretació. No sabem qui som a

la vida fins que no hem viscut certes situacions.

D’una manera semblant, només podem dir «*aquest és el personatge*» un cop hem viscut diferents situacions amb aquest personatge durant els assajos, que és just al final.” Això demostra, un cop més, que Bieito no és la mena de director que ho té tot planejat abans de començar els assajos. Més aviat, les seves produccions evolucionen a la sala d’assajos en col·laboració amb els cantants. El seu *Giulio Cesare* no està acabat fins a l’estrena, el moment en què tots els elements conflueixen. Tampoc no dona lliçons al públic, prefereix deixar les coses sense definir fins a cert punt. Ofereix al públic imatges visuals que connecten a un nivell més profund i els permet interpretar-les, cadascú a la seva manera.

**“Scorgo in quel volto
un simulato inganno.
Va tacito e nascosto,
quand’avidò è di preda,
l’astuto cacciator”.**

Cesare - escena novena, acte I

(Händel: *Giulio Cesare*)

Argument de l'obra

Giulio Cesare



Cameron Shahbazi, David Ruano



Acte I

L'òpera comença amb l'arribada de Giulio Cesare a Egipte.¹ És aclamat pels seus habitants i de seguida Cornelia i Sesto el reben amb respecte, malgrat ser l'enemic de Pompeu, el seu marit i pare. Tolomeo, rei d'Egipte i germà de Cleopatra, s'ha avançat a Cesare i ha empresonat Pompeu, a qui ha fet degollar. El dictador romà s'indigna davant de tanta crueltat quan Achilla du el cap de Pompeu, i recrimina al rei que, pel fet de voler pactar una aliança amb ell, s'hagi excedit en la decisió de matar el general romà.² Cornelia vol suïcidar-se després d'haver vist el cap del seu marit, però Sesto li demana que sigui forta i li promet venjar-se.³

Al palau de Tolomeo, Cleopatra vol jugar amb Giulio Cesare i decideix que amagarà la seva identitat disfressant-se de la criada Lidia.⁴ Però el joc no és més que una estratègia de seducció per fer que el romà s'alii amb ella i derroti el seu germà, el cruel Tolomeo. Aquest és informat per Achilla que Cesare ha reaccionat molt malament davant de la mort de Pompeu i promet assassinar el general romà si el rei li permet casar-se amb Cornelia. Tolomeo hi dona el seu consentiment.⁵

En un campament, Giulio Cesare celebra els funerals de Pompeu i en lloa les virtuts,⁶ mentre apareix Cleopatra vestida com a Lidia. Cesare queda fascinat per la seva

bellesa, però la seducció és interrompuda per l'entrada de Cornelia i Sesto, amb afany de venjança. Cleopatra, ocultant la seva identitat, promet ajudar-los.⁷

De nou al palau de Tolomeo, Giulio Cesare no mostra les seves veritables intencions al rei d'Egipte, intencions que tenen a veure amb el destronament de l'assassí de Pompeo.⁸ Al final del primer acte, Achilla ordena que Sesto sigui empresonat com a venjança pel fet que la seva mare, Cornelia, no accedeix als seus luxuriosos capricis. Aleshores, mare i fill s'acomiaden amb el duet que tanca l'acte.⁹

Acte II

El segon acte té un primer quadre ubicat als jardins del palau de Tolomeo. Cleopatra fa entrar Giulio Cesare i es fa passar encara per una serventa que flirteja amb el general romà, que queda corprès per l'encís de la jove egípcia.¹⁰

Però les coses no van tan bé per a Cornelia, que, després de plorar la mort del seu marit, també ha de lamentar la sort del seu fill, Sesto. Ara, a més, no tan sols és desitjada per Achilla, sinó també per Tolomeo, que li confessa el seu amor. Després de la sortida de Tolomeo, apareix Sesto, alliberat pel rei, i torna a prometre a la seva mare que es venjarà.

Mentrestant, a les habitacions de Cleopatra, Cesare rep la notícia que es prepara una conspiració en contra seu.¹¹ Mentrestant, a les habitacions de Cleopatra, Cesare rep la notícia que es prepara una conspiració contra seu. En quedar-se sola, la reina egípcia es debat entre la decisió d'ajudar el dictador romà, enemic del seu poble, i el deure com a germana de Tolomeo, rei d'Egipte. Finalment, decideix deixar de jugar i mostrar la seva veritable identitat, mentre s'ofereix per ajudar Cesare.

Tolomeo, al seu torn, assetja Cornelia un cop més,¹² poc abans que Achilla irrompi per anunciar la mort de Cesare. Tolomeo acusa Achilla de traïdor després que aquest hagi demanat Cornelia per a ell. Per la seva banda, Sesto reclama venjança i es disposa a vèncer el rei egipci.¹³

Acte III

Achilla s'ha passat al bàndol romà.¹⁴ Tolomeo ha vençut momentàniament Giulio Cesare. El dictador romà ha hagut de fugir, nedant Nil avall. Coneixedor dels amors entre la seva germana i Cesare, Tolomeo humilia Cleopatra fent-la vigilar pels soldats.¹⁵

Les coses milloren, tot i que Achilla mor abans de cedir el comandament de l'exèrcit a Cesare. El dictador romà ha arribat a terra ferma, a punt per a la victòria. Cleopatra, a les seves estances, pensa que tot s'ha acabat per a ella.¹⁶ Tot d'una, però, arriba Cesare i li notifica la victòria de Roma sobre Tolomeo. L'alegria es desborda, i Giulio Cesare i Cleopatra decideixen unir-se en matrimoni.¹⁷

Consulteu
l'argument
en format de
lectura fàcil





José Antonio López, Xavier Sabata, David Ruano

Giulio Cesare al Gran Teatre del Liceu. David Ruano



- 1 Després d'una obertura (sinfonia) escrita en dues seccions i amb un primer moviment lent, a manera d'ouverture francesa i en La major, l'acte s'obre amb un cor, "Viva il nostro Alcide", en la mateixa tonalitat que l'obertura, per donar a entendre una certa continuïtat.
- 2 És la segona ària de Cesare, "Empio, dirò, tu sei", en Do menor. Els arpegjis de semicorxeres de la corda del passatge introductori suggereixen la ràbia del personatge, que aborda una ària da capo amb ornamentacions i passatges en coloratura.
- 3 S'inclouen les dues primeres àries dels personatges: el largo en 3/8 "Priva son d'ogni conforto" (Cornelia) i "Svegliatevi nel core, furie d'un alma offesa", ària de bravura en Do menor.
- 4 La primera ària de Cleopatra és "Non disperar, chi sa?", deliciós passatge que denota els jocs de la reina, especialment pels ritornelli dels violins, a manera de grupetti.
- 5 L'ària de Tolomeo "Empio, sleale indegno" està marcada amb la indicació allegro e staccato per reforçar la ràbia del personatge.
- 6 Amb una gran escena, el recitatiu acompanyat "Alma del gran Pompeo".
- 7 L'ària de Cleopatra "Tu la mia stella sei" és de nou un bon model de número da capo ple de sinuositats que revelen la sensualitat de la reina egípcia.
- 8 L'ària "Va tacito e nascosto", en Fa major, compta amb acompanyament obligat de la trompa.
- 9 L'extraordinari duet "Son nata a lagrimar", que demana domini del fraseig dels dos intèrprets.
- 10 Un cop més, la sensualitat del personatge es revela en una ària extraordinària, "V'adoro, pupille", amb acompanyament de corda i instruments de vent.
- 11 És el moment de l'ària de bravura "Al lampo dell'armi", acompanyada pel cor, que reclama la mort dels traïdors a la causa de Cesare, una enèrgica pàgina en Si bemoll major, allegro en 4/4.

- 12 En l'ària "Belle dee", el rei egipci desplega la seva luxúria cap a Cornelia.
- 13 L'acte acaba amb l'ària "L'aure che spira tiranno e fiero", enèrgica i amb acompanyament d'orquestra de corda amb oboè.
- 14 El despit del personatge es manifesta en l'ària "Dal fulgor di questa spada".
- 15 Cleopatra canta l'ària més cèlebre de l'òpera, "Piangerò la sorte mia", en què Händel subverteix l'esquema de l'ària da capo: de ràpid-lent-ràpid a lent-ràpid-lent, a partir del Do sostingut menor inicial.
- 16 "Voi, che mie fide ancelle".
- 17 L'òpera acaba amb el cor "Ritorni omai nel nostro core".

English synopsis

ACT I

The opera opens with Giulio Cesare's arrival in Egypt.¹ He is warmly welcomed by the Egyptian people and is soon met by Cornelia and Sesto, the wife and son of Pompeo. The two greet him with respect, even though he is Pompeo's enemy. Tolomeo, King of Egypt and brother of Cleopatra, has pre-empted Cesare by capturing Pompeo and having him beheaded. The Roman dictator is appalled by this brutality when Achilla presents him with Pompeo's severed head. He rebukes the king for overstepping in his bid to secure an alliance with him, saying he has gone too far in executing the Roman general.² When Cornelia sees her husband's head, she wishes to take her own life, but Sesto urges her to remain strong and vows to avenge his father's death.³

In Tolomeo's palace, Cleopatra plots to win over Giulio Cesare by concealing her true identity and appearing before him disguised as a handmaiden called Lidia.⁴ This deception, however, is a calculated act of seduction designed to entice the Roman to join her cause and overthrow her cruel brother Tolomeo. Meanwhile, Achilla informs Tolomeo that Cesare was deeply unsettled by Pompeo's murder. Achilla offers to kill him, but only if the king grants him Cornelia's hand in marriage. Tolomeo agrees.⁵

At his camp, Giulio Cesare is presiding over Pompeo's funeral rites and extolling his virtues⁶ when Cleopatra appears, disguised as Lidia. Cesare is captivated by her beauty, but the moment of seduction is interrupted by the arrival of Cornelia and Sesto, burning with the desire for revenge. Hiding her true identity, Cleopatra promises to help them.⁷

Back at Tolomeo's palace, Giulio Cesare conceals his true intentions from the King of Egypt – intentions that involve overthrowing Pompeo's murderer.⁸ At the end of Act One, Achilla orders that Sesto be imprisoned as revenge for Cornelia's refusal to submit to his lascivious advances. Mother and son bid each other farewell in a duet that brings the act to a close.⁹

ACT II

The second act opens in the gardens of Tolomeo's palace. Cleopatra brings Giulio Cesare onto the scene, still disguised as a handmaiden, and continues to flirt with the Roman general, who is completely enchanted by the young Egyptian's charms.¹⁰

Fortunes are less kind to Cornelia. Having mourned her husband, she must now grieve the fate of her son, Sesto. What's worse, she is now being pursued not only by Achilla, but also by Tolomeo, who openly declares his love for her. When Tolomeo leaves, Sesto reappears – freed by the king – and once again swears to his mother that he will take revenge.

Meanwhile, in Cleopatra's chambers, Cesare receives word that a plot is being hatched against him.¹¹ Cleopatra then decides to end her charade and reveal her true identity, offering him her support. Left alone, the Egyptian queen struggles to decide whether to help the Roman dictator – the enemy of her people – or to honour her duty as the sister of Tolomeo, King of Egypt.

Tolomeo tries again to force himself on Cornelia,¹² only to be interrupted by Achilla, who bursts in to announce Cesare's death. Tolomeo accuses Achilla of treason for daring to claim Cornelia for himself. Sesto, for his part, calls for revenge and prepares to slay the Egyptian king.¹³

ACT III

Achilla has defected to the Roman side.¹⁴ Tolomeo, however, enjoys a fleeting victory after defeating Giulio Cesare, who was forced to escape by swimming down the Nile. Aware of the love between his sister and Cesare, Tolomeo humiliates Cleopatra by placing her under guard.¹⁵

Fate soon begins to change, although Achilla dies before he can hand over command of his army to Cesare. Now safely ashore, Cesare is poised for victory. In her chambers, Cleopatra believes all is lost.¹⁶ That is, until Cesare arrives with news of Rome's triumph over Tolomeo. Joy overflows, and Giulio Cesare and Cleopatra decide to unite in marriage.¹⁷

Musical comments

- 1 Following an overture (sinfonia) written in two sections, with a slow opening movement in the style of a French overture and in A major, the act begins with a chorus, “Viva il nostro Alcide”, in the same key as the overture, suggesting a sense of continuity.
- 2 Cesare’s second aria, “Empio, dirò, tu sei”, is in C minor. The semiquaver arpeggios in the introductory string passage evoke the character’s fury, leading into a da capo aria featuring ornamentation and passages in coloratura.
- 3 This moment features the characters’ first two arias: the largo in 3/8, “Priva son d’ogni conforto” (Cornelia), and “Svegliatevi nel core, furie d’un alma offesa”, a bravura aria in C minor.
- 4 Cleopatra’s first aria, “Non disperar, chi sa?”, is a delightful piece that reflects the queen’s guile, particularly through the violin ritornelli, reminiscent of gruppetti.
- 5 Tolomeo’s aria, “Empio, sleale indegno”, is marked allegro e staccato, emphasising the character’s rage.
- 6 A major scene with the accompanied recitative “Alma del gran Pompeo”.
- 7 Cleopatra’s aria, “Tu la mia stella sei”, is another fine example of a da capo number, rich with sinuosity that reveals the Egyptian queen’s sensuality.
- 8 The aria “Va tacito e nascosto”, in F major, features an obbligato horn accompaniment.
- 9 The extraordinary duet “Son nata a lagrimar” demands masterful phrasing from both performers.
- 10 Once again, the character’s sensuality is revealed in the extraordinary aria “V’adoro, pupille”, accompanied by strings and wind instruments.
- 11 This is when we hear the bravura aria “Al lampo dell’armi”, accompanied by a chorus, demanding the death of the traitors to Cesare’s cause. It is a vigorous piece in B-flat major, marked allegro in 4/4 time.
- 12 In the aria “Belle dee”, the Egyptian king gives full expression to his lust for Cornelia.

Musical comments

- 13 The act concludes with the aria “L’aure che spira tiranno e fiero”, an energetic number accompanied by string orchestra and oboe.
- 14 The character’s scorn is manifest in the aria “Dal fulgor di questa spada”.
- 15 Cleopatra sings the opera’s most famous aria, “Piangerò la sorte mia”, in which Händel subverts the conventional da capo form – shifting from the expected fast-slow-fast to a structure of slow-fast-slow – beginning in C-sharp minor.
- 16 “Voi, che mie fide ancelle”.
- 17 The opera concludes with the chorus “Ritorni omai nel nostro core”.



FESTIVAL
PERELADA

ESTIU 2025

DEL 3 AL 18 DE JULIOL

MIRADOR
DEL CASTELL
22H

05/07



GENIUS LOCI

RAFAEL R. VILLALOBOS
XAVIER SABATA

Paisatges sonors per a contratenor,
corda pinçada i electrònica

MIRADOR
DEL CASTELL
22H

16/07



HORT/ GARDEN

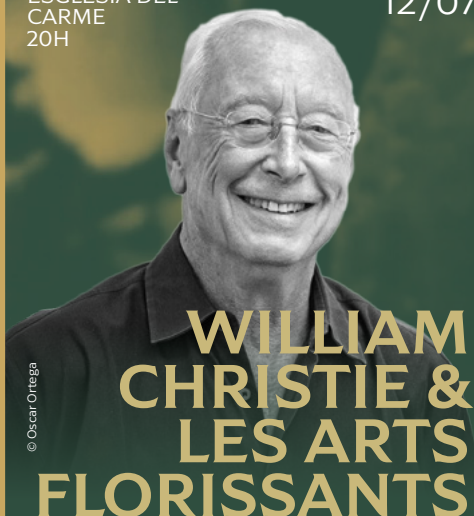
Poema musical en quatre
estacions per a veu i ensemble

ELENA TARRATS, SILVIA COSTA,
MARIO G. CORTIZO, DAMIEN BAZIN
I HELENA TORNERO

©Silvia Pech

ESGLÉSIA DEL
CARME
20H

12/07



WILLIAM CHRISTIE & LES ARTS FLORISSANTS

IL TRIONFO DEL TEMPO
E DEL DISINGANNO

© Oscar Ortega

ESGLÉSIA DEL CARME, 20H

03/07/25 RECITAL INAUGURAL

JOYCE DIDONATO

Craig TERRY, piano

06/07/25 ESTRENA ABSOLUTA

CHRISTOPH & JULIAN

PRÉGARDIEN IN PARADISUM

SCHUBERT, LISZT

Saskia GIORGINI, piano

11/07/25 RECITAL PIANO

KATIA & MARIELLE LABÈQUE

LE JARDIN FÉRIQUE

RAVEL, SCHUBERT, GLASS

13/07/25 RECITAL LÍRIC

ANGEL BLUE

Bryan WAGORN, piano

18/07/25 RECITAL CLOENDA

SONYA YONCHEVA GEORGE

Olga ZADO, piano

Consulta la resta de la programació a festivalperelada.com

**“Piangerò la sorte mia,
sì crudele e tanto ria,
finché vita in petto avrò.
Ma poi morta d’ogn’intorno
il tiranno e notte e giorno
fatta spettro agiterò”.**

Cleopatra - escena tercera, acte III
(Händel: *Giulio Cesare*)

Liceu + LIVE

TOT EL CONTINGUT AUDIOVISUAL DEL LICEU A UN CLIC



PODCAST



La Prèvia



Totes les curiositats de *Giulio Cesare* de Georg Friedrich Händel, a *La prèvia del Liceu*, el podcast.

Giulio Cesare

Jaume Tribó



Montserrat Caballé

— al Liceu

[Tornar a l'índex](#)**Estrena absoluta:**

20 de febrer de 1724 al King's Theatre de Londres

Estrena a Barcelona i al Liceu:

22 de desembre de 1964

Última representació al Liceu:

29 de juliol del 2004

Nombre total de representacions:

19

Georg Friedrich Händel ha trigat més de 300 anys a arribar al Liceu, però aquesta és una vergonya que podem compartir sense escrúpols amb molts més altres teatres. El nostre primer *Giulio Cesare* arribà al Liceu l'any 1964. Al Teatro alla Scala de Milà, teòricament molt més avançat que no pas nosaltres, aquesta òpera —potser la més famosa de l'autor— hi havia arribat tot just vuit anys abans i amb un repartiment més que fabulós, tot i que ens podria fer somriure. Un repartiment operístic pot fer somriure? Sí, quan els intèrprets, tots de nivell excepcional, ens semblen totalment fora d'estil: Nicola Rossi-Lemeni, Virginia Zeani, Franco Corelli i Giulietta Simionato... Però cal fer un advertiment general: a la història de la interpretació sempre s'ha pretès servir l'estil original. Mai ningú no l'ha traït de forma conscient.

El repertori com l'entendem actualment és un invent dels primers anys del segle XIX. Fins aleshores, l'interès del públic es decantava molt més cap a les novetats que no pas pel fet de tornar a escoltar títols ja coneguts, tot i que alguns podien haver triomfat. L'òpera era un material de consum. Això ens explica la desaparició gairebé absoluta que va patir el catàleg operístic de Händel durant el XIX.

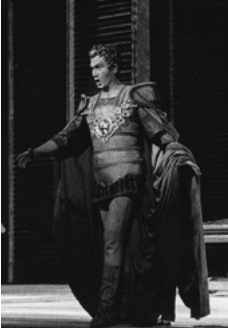
L'anomenada “Händel-Renaissance” començà el 1920 al festival celebrat gairebé cada any a Göttingen, on fins al 1938 s'exhumaren 19 òperes de les gairebé 50 que va compondre el músic. Eren traduccions a l'alemany. I en traducció alemanya va arribar també el primer Händel al Liceu: *Giulio Cesare*, el 1964, amb la direcció del mestre Mladen Bašić i amb un repartiment en què destacava el baix holandès Arnold van Mill, gran intèrpret wagnerià i figura consagrada a Bayreuth. L'anecdota recull algun fet curiós. A la representació del 27 de desembre, l'òpera es va interrompre a mitjan acte primer. Ningú no cantava i fins el director va fer un gest perquè abaixessin el teló, tot i que ningú no li va fer cas. Què passava? Per fortuna, cap desgrà-



Edmond Hursheil



Arnold van Mill

[Tornar a l'índex](#)

Justino Díaz



Enric Serra



Raquel Pierotti

cia. El tenor Arjan Blanken, que cantava la part de Sesto —perquè llavors encara no hi havia contratenors que fessin parts de castrat i molt sovint ho havien de fer mezzosopranos— estava acostumat als teatres alemanys, on un *inspeziert* avisava cada cantant quan havia de sortir a escena. Al Liceu ningú no l'avisà i ell estava tan tranquil al seu camerino. El buit musical d'aquells minuts —a l'òpera, el silenci és angoixós quan hom espera música— trasbalsà intèrprets i públic. Es van haver d'encendre els llums de la sala. Cantava la part de Cornelia, que hom atribueix habitualment a una contralt, la soprano Marija van der Lugt, que dos anys abans havia cantat aquí la Isolda de *Tristan* i que a Holanda, d'on provenia, es feia anunciar amb el seu nom autèntic: Marijke van der Lugt. Em consta que al Liceu algú li va aconsellar el canvi de nom. Lois Alba cantava la part de Cleopatra; el protagonista, Giulio Cesare, era un baríton de gran carrera, que al Liceu havia cantat *Fidelio* i *Tannhäuser*. El gener del 1959, amb el Wotan de *La valquíria* va tenir l'honor, la glòria, de ser el menys gran, artísticament, cantant del repartiment. Era el pitjor i no ho feia pas malament. Els altres eren Birgit Nilsson, Régine Crespin, Wolfgang Windgassen i Ludwig Weber. Aquells anys, el Liceu tenia aquests repartiments.

El següent Händel al Liceu, l'any 1982, va tornar a ser *Giulio Cesare*, aquest cop amb el mestre Ralf Weikert i amb la direcció escènica de l'incombustible Vittorio Patanè. La producció venia de la Deutsche Staatsoper Berlin. Els cantants eren més que notables, amb Justino Díaz i Montserrat Caballé de protagonistes, acompanyats de Raquel Pierotti, Patricia Payne, Vladimir de Kanel i Enric Serra. Era el festival de Pro-Musica traslladat al Liceu.

A través dels temps, a cada cantant li cau una època diferent i l'intèrpret s'adapta al moment. Diem això perquè la Cleopatra de Montserrat Caballé va ser considerada la fidelitat més absoluta a l'estil händelià i una de les seves interpretacions més glorioses de tot el seu repertori. L'any 1982 es mantenia en un estat de



Ralf Weikert



Vittorio Patanè

Ann Murray,
Àngels
Blancas

[Tornar a l'índex](#)

Marta
José Trullu,
Elena de la
Merced

gràcia absolut. Recordarem sempre les seves àries “Tu la mia stella sei”, “V'adoro, pupille” i “Piangerò la sorte mia”.

Durant els cinc anys transcorreguts entre l'incendi de la segona sala i la inauguració de l'actual, el Liceu, per única vegada, es traslladà al Teatre Nacional de Catalunya i presentà un altre Händel: *Alcina*. El repartiment va comprendre sis cantants magnífics: Luba Orgonášová, Vesselina Kasarova, Ewa Podleś, María José Moreno, Francisco Vas i Felipe Bou. Dirigia l'orquestra l'especialista Rinaldo Alessandrini, mentre que la direcció d'escena era de Herbert Wernicke, el qual, a més d'inventar un argument del tot nou, va decidir col·locar com a final de l'òpera la bellíssima ària de la protagonista a l'acte segon “Mi restano le lagrime”.



Ewa Podleś,
Petia Petrova

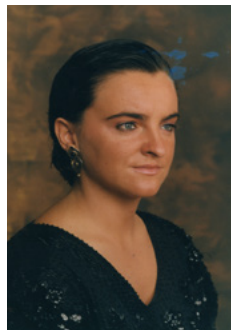
El 2001 tornava *Giulio Cesare* al Liceu per tercera vegada, aquest cop en una producció de l'Òpera de Basilea dirigida per Herbert Wernicke i amb solistes del nivell d'Ann Murray, María José Trullu, Ángeles Blancas, Elena de la Merced, Petia Petrova, Mireia Pintó, Ewa Podleś, Mercè Obiol, Jordi Domènech, Enric Serra i Itxaro Mentxaka. Recordem la imponent Cornelia de la Podleś. Hi havia àries eliminades. En canvi, n'hi havia algunes de provinents d'altres òperes de Händel: d'*Orlando*, de *Tolomeo* i dues de *Rinaldo*. A més, el personatge de Nireno cantava una ària escrita per a Cesare. La mateixa producció, que venia de Basilea i es va fer famosa per la presència gairebé constant a escena d'un comparsa disfressat de cocodril, es va repetir l'any 2004. Un altre cop, la producció de Wernicke amb la presència del cocodril. Ha estat la quarta i última edició que s'ha fet de *Giulio Cesare* al nostre teatre. L'evolució de la interpretació de Händel ha evolucionat ràpidament. Ho observem en els tipus vocals de les diferents edicions. L'any 1964, el protagonista era un baríton que habitualment cantava el Wotan. El 1982, el baix-baríton era un especialista del rol d'Escamillo de *Carmen*. El 2001 dues mezzosopranos, i el 2004 un contratenor. Havien passat moltes coses. També hi



Mercè Obiol,
Mireia Pintó



Jordi
Domènech,
Ewa Podleś



Itxaro
Mentxaka

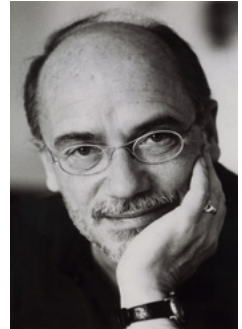


Flavio Oliver

[Tornar a l'índex](#)

ha hagut grans canvis en el personatge de Sesto: el 1964 el cantava un tenor, i d'ençà del 1982 han estat mezzosopranos. Però el canvi més sorprenent ha estat el del personatge de Tolomeo: el 1964 el cantava un baix profund, Arnold van Mill; el 1982, un baix, i el 2001 i el 2004, dos contratenors. L'òpera no podia ser la mateixa. A més, el 2004, en el rol protagonista s'alternaren el contratenor Flavio Oliver i la mezzosoprano Patricia Bardon. Que *Giulio Cesare* és el Händel més liceista ho confirmen les quatre edicions gairebé seguides.

Fins ara aquest títol no s'ha reposat al Liceu, però cal recordar que el 2014 encara s'hi tornà, no pas amb l'òpera sencera, però sí amb alguns fragments en un concert titulat *Escenes de Giulio Cesare*, amb la soprano Natalie Dessay, el contratenor Christophe Dumaux i el conjunt instrumental Le Concert d'Astrée, dirigit per Emmanuelle Haïm.

Patricia
BardonMichael
HoisetterDavid
MenéndezHerbert
WernickePhilipp
Cutlip

**“Or vo’ tutto in godere
si cangi il mio tormento,
ch’è vano ogni lamento,
se il ciel mi fa sperar”.**

Cornelia - escena novena, acte III

(Händel: *Giulio Cesare*)

Biografies



William Christie

Director musical

Clavecinista, director, musicòleg i professor, és un pioner en el redescobriment i aproximació de la música barroca francesa al gran públic. Nascut a Búfalo i format a les universitats de Harvard i Yale, l'any 1979 formà Les Arts Florissants. Aquest conjunt instrumental, liderat per Christie, va aconseguir l'atenció internacional l'any 1987 amb la producció *Triunfo de Atys* de Lully al Théâtre National de l'Opéra-Comique de París. Entre les seves produccions operístiques més recents trobem *Rameau, maître à danser* estrenada al Théâtre de Caen i també representada a la Brooklyn Academy of Music; *Jeptha* de Händel a l'Opéra National de Paris i *Ariodante* a la Wiener Staatsoper. A més d'una gira europea amb *The Beggar's Opera*, i *L'incoronazione di Poppea* al festival de Salzburg. Com a director, apareix amb regularitat al festival de Glyndebourne, The Metropolitan Opera de Nova York i l'Opernhaus Zürich.

Debutà al Gran Teatre del Liceu la temporada 2017/18 amb *Ariodante*, i hi ha tornat amb *Platée* (2020/21), *Partenope* (2021/22) i *Dido & Aeneas* (2022/23).



Calixto Bieito

Director d'escena

Estudià Literatura i Història de l'art a la Universitat de Barcelona, així com Art dramàtic a Tarragona. Durant 10 anys va ser el director del Teatre Romea de Barcelona, organitzà el Festival Internacional de las Artes de Castilla y León a Salamanca i creà el Barcelona International Teatre (BIT), un fòrum per compartir projectes artístics entre diversos teatres. Produccions com el *Macbeth* de Shakespeare a Salzburg, *Don Giovanni* a Hannover i la controvertida producció *Die Entführung aus dem Serail* a la Komische Oper de Berlín van donar ràpidament fama al director nascut a Miranda de Ebro. Ha dirigit òperes que van de Monteverdi (*L'incoronazione di Poppea*) fins a títols com *Die Soldaten* (Zimmermann), a més de peces religioses com el *War Requiem* de Britten o la *Messa de Requiem* de Verdi. Entre els seus compromisos recents trobem *Tristan und Isolde* a Viena.

Debutà al Gran Teatre del Liceu amb *Un ballo in maschera* la temporada 2000/01, i hi ha tornat amb *Don Giovanni* (2002/03 i 2007/08), *Wozzeck* (2005/06), *Carmen* (2010/11, 2014/15 i 2023/24) i *L'incoronazione di Poppea* (2022/23) y *Orgia* (2023/24).



Astrid van den Akker

Repositora

L'any 2000, Astrid van den Akker va començar a treballar com a ajudant de direcció freelance, col·laborant, entre d'altres, amb la Dutch National Opera i la Nederlandse Reisopera. Des de l'any 2008 ocupa un càrrec fix com a ajudant de direcció a la Dutch National Opera. Allà ha treballat amb Pierre Audi (*Tamerlano* i *Parsifal*), Andrea Breth (*Macbeth* i *El jugador*), Simon McBurney (*La flauta màgica*) i Barrie Kosky (*Tosca*, *Turandot* i *Il trittico*), entre d'altres. S'ha encarregat de les reposicions de *Turandot* (amb direcció de Nikolaus Lehnhoff), *Parsifal* (amb direcció de Pierre Audi) i *L'amour des trois oranges* (amb direcció de Laurent Pelly), entre d'altres.

Debuta al Gran Teatre del Liceu.



Rebecca Ringst

Escenògraf

Va estudiar escenografia a la Hochschule für Bildende Künste de Dresden, Alemanya, i art electrònic a l'ESDi de Sabadell. L'any 2006 va començar a treballar amb Calixto Bieito. La seva col·laboració la va portar a teatres d'òpera i teatre internacionals com la Komische Oper Berlin, Bayerische Staatsoper i Residenztheater Munic, English National Opera de Londres, Nationaltheater i Den Norske Opera d'Oslo, Goodman Theatre de Chicago, Birmingham Repertory Theatre, Teatro Argentino de La Plata, Oper Zürich, Oper Stuttgart, Vlaamse Opera, Opéra National de Paris, entre d'altres. També ha treballat amb directors com Stefan Herheim (Oper Stuttgart) i Andrea Moses (Deutsches Theatre Berlin). Des del 2015 col·labora amb Barrie Kosky a la Bayerische Staatsoper, la Komische Oper Berlin i al festival de Bayreuth. L'any 2010 la publicació Opernwelt la va escollir com a "millor escenògrafa europea" per la producció de *Der Rosenkavalier* dirigida per Stefan Herheim.

Debutà al Gran Teatre del Liceu la temporada 2005/06 amb *Wozzeck* i hi tornà amb *L'incoronazione di Poppea* (2022/23).



Ingo Krügler

Figurinista

Estudia disseny de moda a Berlín i Londres, i va col·laborar amb Jean-Pau Gaultier i John Galliano a París. Va treballar com a assistent a l'Opéra national de Paris, Wiener Staatsoper, així com als festivals de Salzburg i Munic, col·laborant amb David Aleden, Michael Haneke, David Pountney, Gottfried Pilz i Stefan Herheim. Com a dissenyador de vestuari independent ha treballat per a teatre i òpera, i és col·laborador habitual de Calixto Bieito, amb qui ha treballat en produccions com *Boris Godunov*, *Otello*, *La Juive*, *La forza del destino*, *Aufstieg und Fall der Stadt Mahagonny*, *El castell de Barbablava*, *De la casa dels morts* i *Les contes d'Hoffmann*. Aquestes produccions s'han pogut veure, entre d'altres, a ciutats com Oslo, Hamburg, Munic, Londres i Viena. L'any 2014 la producció de *Pepita Jiménez* signada per Bieito i amb vestuari de Krügler va guanyar el Premi Líric Campoamor. Darrerament ha treballat en teatres com la Staatsoper Berlin, l'òpera de Budapest, així com a les ciutats de Ginebra, Zuric, Amsterdam o Weimar.

Debutà al Gran Teatre del Liceu la temporada 2022/23 amb *L'incoronazione di Poppea*.



Michael Bauer

Il·luminador

Michael Bauer és el dissenyador principal d'il·luminació de la Bayerische Staatsoper de Munic des del 1998. També ha treballat en teatres d'Hamburg, Berlín, Dresden, Madrid, Londres, San Francisco, Nova York, Milà, Anvers, Gant, Basilea, Atenes, Sant Petersburg, París, Bilbao, Roma i Lisboa. Michael Bauer col·labora regularment amb Calixto Bieito (*Boris Godunov*, *Lady Macbeth de Mtsensk*, *Così fan tutte*, *Tannhäuser*, *La Juive*, *Oresteia*, *Tosca*, *Moses und Aron*, *Simon Boccanegra*, *Elias*, *Le Grand Macabre* i *Falstaff*). En les darreres temporades, ha creat la il·luminació per a *Lohengrin* i *The Merry Wives of Windsor* a la Staatsoper de Berlín, *Hänsel und Gretel*, *Lear*, *Idomeneo*, *Die Meistersinger von Nürnberg*, *Tosca*, *The Nose*, *L'elisir d'amore*, *Die Zauberflöte*, *Peter Grimes*, *Hanjo* i *Sémélé* a la Bayerische Staatsoper de Munic, *Manon*, *Falstaff* i *Fidelio* a la Staatsoper d'Hamburg, *Don Quichotte* i *Samson et Dalila* al Teatre Mariinski, *Der fliegende Holländer* al Festival d'Òpera de Munic, *Rigoletto*, *Irrelohe* i *Bluthaus* a l'Opéra National de Lyon, *Tristan und Isolde* a la Wiener Staatsoper, *Tannhäuser* a l'Opernhaus de Leipzig, *La gazza ladra* al Musiktheater an der Wien, *La Guerre et la Paix* a l'Òpera de Budapest.

Debutà al Gran Teatre del Liceu la temporada 2023/24 amb *Orgia*.



Sarah Derendinger

Vídeo

Sarah Derendinger és una directora de cinema, guionista i videoartista suïssa. Va estudiar fotografia, cinema, dansa i disseny audiovisual a Berna, Basilea, Amsterdam i Varsòvia. Les seves pel·lícules i instal·lacions s'han presentat internacionalment en festivals, exposicions, espais públics i nombrosos escenaris. També ha creat les seves pròpies produccions de vídeo-òpera, les més recents a Lucerna i al Festival Internacional de Bergen. El seu documental *Familientreffen* va ser guardonat amb el "Prix Cinéma Swiss".

Ha col·laborat amb directors com Andrea Moses, Olivier Frey, Barbora Horáková, Karin Bayer, Jossi Wieler i Heiner Goebbels, i treballa habitualment amb els principals teatres d'òpera d'Europa. Des del 2013 manté una estreta col·laboració artística amb Calixto Bieito. Per la seva producció conjunta d'*Obabakoak* va rebre el Premi de la Crítica Espanyola al Millor Disseny de Vídeo l'any 2017. Actualment està dissenyant el vídeo per a les produccions de Bieito de *Giulio Cesare* al Liceu de Barcelona i del cicle de l'*Anell* de Wagner a l'Opéra national de Paris, amb finalització prevista per a finals de 2026.

Debutà al Gran Teatre del Liceu la temporada 2022/23 amb *L'incoronazione di Poppea*.



Bettina Auer

Dramaturga

Bettina Auer va néixer a Heidelberg i viu a Berlín. Va estudiar direcció de teatre musical, així com musicologia i filologia alemanya a Hamburg i Berlín. A més dels seus compromisos com a experta i dramaturga de drama musical en teatres de Berna, Darmstadt, Basilea i la Komische Oper de Berlín, va supervisar produccions i projectes en els àmbits del teatre i la dansa, desenvolupant nombroses creacions originals.

Com a dramaturga i assessora independent, ha treballat per al Festival de Salzburg, l'Opernhaus de Zúric, la Deutsche Oper de Berlín, el Radialsystem i la Philharmonie de Berlín, la Staatsoper Unter den Linden de Berlín, l'Israel Festival, el Festival de Lucerna, el Teatre de Colònia, la Vlaamse Opera d'Anvers i la Dutch National Opera d'Amsterdam, entre d'altres.

Des del 2009, col·labora contínuament amb Calixto Bieito. També ha treballat amb Stefan Bachmann, Karin Beier, Tatjana Gürbaca, Claus Guth, Jasmina Hadziahmetović, Barbora Horáková, Barrie Kosky, Hans Neuenfels, Stefan Pucher, Nicolas Stemann i Michael Thalheimer.



Xavier Sabata

Giulio Cesare

Contratenor. Nascut a Avià, va estudiar cant a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC), per posteriorment fer perfeccionament a la Musikhochschule de Karlsruhe. A més, està graduat en interpretació teatral per l'Institut del Teatre de Barcelona. El seu repertori va de Cavalli a Monteverdi, el repertori barroc i també l'òpera contemporània. Al llarg de la seva trajectòria ha cantat en teatres com el Teatro Real de Madrid, Théâtre des Champs-Élysées de París, Staatsoper Unter den Linden, Theater an der Wien, Teatro La Fenice de Venècia, Grand Théâtre de Genève i Wiener Staatsoper. En l'escenari operístic aquesta temporada, Xavier interpreta el paper principal a *Orlando* de Händel per a l'Oper Köln i diversos rols en una nova producció titulada *I Grotteschi*, que inclou música de Claudio Monteverdi de *L'Orfeo*, *Il ritorno d'Ulisse in patria* i *L'incoronazione di Poppea* a La Monnaie, dirigida per Rafael R. Villalobos i amb direcció musical de Leonardo García Alarcón.

Debutà al Gran Teatre del Liceu la temporada 2008/09 amb *L'incoronazione di Poppea*, i hi ha tornat amb *L'enigma di Lea* i *Agrippina* (2018/19), *Pierrot Lunaire* (2021/22) i *Alexina B.* i *L'incoronazione di Poppea* (2022/23).



Jan Antem

Curio

Baríton. Nascut a Barcelona, es formà a Itàlia amb el baríton Luca Salsi. Estudià en acadèmies com l'Accademia Rossiniana Alberto Zedda, l'Accademia del Belcanto Rodolfo Celletti, l'Escola d'Òpera de Sabadell o l'Opera Estudio de Tenerife. Recentment ha interpretat papers com Belcore (*L'elisir d'amore*) al Teatro Comunale di Bologna, Conte Robinson (*Il matrimonio segreto*) al Teatro Regio di Parma i al Teatro Massimo di Palermo, Sulpice (*La fille du régiment*) al Teatro Lirico di Cagliari, Schaunard (*La bohème*) al Teatro Regio di Torino i al Teatro Filarmonico de Verona, Don Alvaro (*Il viaggio a Reims*) a la Deutsche Oper Berlin o Dancaïre (*Carmen*) a l'Arena di Verona Festival. L'han dirigit mestres com Daniel Oren, Fabio Luisi, Marco Armiliato, Andrea Battistoni o Frédéric Chaslin. Properament tornarà a interpretar el rol de Dandini (*La cenerentola*) al Teatre Olympia d'Atenes.

Debutà al Gran Teatre del Liceu la temporada 2023/24 amb *Carmen*.



Teresa Iervolino

Cornelia

Mezzosoprano. Nascuda a Bracciano (Itàlia), des de ben petita s'interessà per la música i als vuit anys inicià la seva formació musical amb el piano. L'any 2007 va ser admesa al Conservatorio Domenico Cimarosa d'Avellino, on es diplomà l'any 2011. Formació que amplià rebent classes de Marco Berti, Domenico Colajanni, Alfonso Antoniozzi, Daniela Barcellona, Bernadette Manca di Nissa, Bruno Nicoli i Stefano Giannini. Debutà professionalment al Teatro Filarmónico de Verona l'any 2012 amb *Pulcinella* i ràpidament interpretà els papers de Maddalena (*Rigoletto*), Isabella (*L'italiana in Algeri*), Miss Bagott (*El petit escura-xemeneies*), Fidalma (*El matrimoni segret*), Maffio Orsini (*Lucrezia Borgia*), Tancredi, Clarice (*La pedra del paragon*), Calbo (*Maometto II*) i Rosina (*El barbiere de Siviglia*), entre d'altres. Papers que ha pogut cantar en ciutats d'arreu, tant a Itàlia –Chieti, Ravenna, Torí, Pàdua, Brescia, Roma– com a París i Tòquio. Ha treballat amb els mestres Roberto Abbado, Alberto Zedda, Jean-Christophe Spinosi, Stefano Montanari i Ivor Bolton.

Debutà al Gran Teatre del Liceu la temporada 2021/22 amb *Norma* i hi ha tornat amb *Madama Butterfly* (2024/25).



Helen Charlston

Sesto

Mezzosoprano. Helen Charlston va ser recentment una BBC Radio 3 New Generation Artist (2021-23) i finalista dels Kathleen Ferrier Awards 2021, en què va rebre el Ferrier Loveday Song Prize.

El 2023 va guanyar un Gramophone Award al Millor Àlbum Conceptual i va recollir el premi Vocal als BBC Music Magazine Awards, tots dos pel seu segon àlbum amb Delphian, *Battle Cry*: l'única gravació d'aquell any que va triomfar en ambdues cerimònies.

Aquesta temporada, interpreta el *Messiah* de Händel als BBC Proms amb The Academy of St Martin in the Fields, la *Passió segons Sant Joan* de Bach amb l'Academy of Ancient Music, el *Oratori de Nadal* de Bach amb la WDR Köln sota la direcció de Simon Halsey, i també amb la Scottish Chamber Orchestra sota Václav Luks, així com el *Magnificat* de Bach amb el RIAS Kammerchor sota Justin Doyle a Corea del Sud.

En recital, interpreta *Battle Cry* amb Toby Carr al Brucknerhaus Linz, amb Sholto Kynoch a l'Oxford International Song Festival i al LIFE Victoria Barcelona; un programa dedicat a Händel amb la Prague Philharmonia al Palau Lobkowitz, i torna al Wigmore Hall amb London Handel Players, Dunedin Consort, Florilegium i Toby Carr.

Debuta al Gran Teatre del Liceu.



Julie Fuchs

Cleopatra

Soprano. Guanyadora de diversos premis, com Victoires de la Musique i un segon premi Operalia, la soprano francesa ha pogut cantar rols com Marie (*La fille du régiment*) a la Wiener Staatsoper; Leïla (*Les pêcheurs de perles*) al Théâtre des Champs Élysées de París; Giunia (*Lucio Silla*) al Teatro Real de Madrid; Musetta (*La bohème*) a la Bayerische Staatsoper de Munic; Pamina (*Die Zauberflöte*), Giulietta (*I Capuleti e I Montecchi*), Norina (*Don Pasquale*) i la Folie (*Platée*) a l'Opéra national de París; Poppea (*L'incoronazione di Poppea*), Fiorilla (*Il turco in Italia*), comtessa Folleville (*Il viaggio a Reims*), Norina (*Don Pasquale*) i Angelica (*Orlando*) a l'Opernhaus de Zuric, Susanna (*Le nozze di Figaro*) al Festival d'Aix-en-Provence i Juliette (*Roméo et Juliette*) a l'Opéra Comique de París, entre d'altres. Ha enregistrat diversos treballs discogràfics, com Yes (2015) i *Mademoiselle* (2019) amb Deutsche Grammophon i el seu darrer treball, *Amadè* (2022), amb Sony Classical. També ha cantat Aspasia (*Mitridate, re di Ponto*) a l'enregistrament complet de l'òpera publicat el 2021 amb Warner Classics.

Debutà al Gran Teatre del Liceu amb *Mitridate, re di Ponto* la temporada 2020/21, i hi ha tornat amb *Pelléas et Mélisande* (2021/22) i *L'incoronazione di Poppea* (2022/23).



Cameron Shahbazi

Tolomeo

Contratenor. L'any 2023, va rebre el prestigiós Premi Opus Klassik en la categoria de 'Concert Innovador de l'Any' pel seu projecte titulat *Woman.Life.Freedom.*, un concert benèfic a l'Oper Frankfurt produït en suport als drets humans a l'Iran.

La temporada 2024-25 marca nombrosos projectes emocionants per a Cameron Shahbazi. Amb la Vancouver Opera, debutarà a la companyia i en el rol d'El Refugiat a *Flight* de Jonathan Dove. Continuant amb el gran èxit de l'òpera de nova creació de George Benjamin *Picture a Day Like This*, dirigida per Daniel Jeanneteau i Marie-Christine Soma, Shahbazi torna a presentar aquesta aclaparadora interpretació a l'Opéra Comique de París, l'Opéra national du Rhin i el Grand Théâtre de Luxembourg.

Juntament amb la pianista Sophia Muñoz, Cameron Shahbazi presenta *Warsaw Sessions*, un recital que reinterpreta música coneguda i desconeguda en un format que fusiona estils i gèneres musicals des de Henry Purcell fins a Louis Armstrong, complementats amb àries barroques i melodies iranianes. Els concerts es duran a terme sota els auspicis de Nowa Miodowa a Varsòvia i *Les Lundis Musicaux* a París.

Debuta al Gran Teatre del Liceu.



José Antonio López

Achilla

Baríton. Els seus recents èxits cantant la *Novena Simfonia* de Beethoven amb LA Phil o la *Rotterdam Philharmonisch*, l'*Octava Simfonia* de Mahler amb la *Cincinnati Symphony* o *El Retablo de Maese Pedro* amb la *Mahler Chamber Orchestra* acrediten el gran moment de José Antonio López. La seva carrera inclou, a més, actuacions en sales com la *Berliner Philharmonie*, *Barbican de Londres*, *Musikverein de Viena*, *Theater an der Wien*, *Mozarteum de Salzburg*, *Opéra de Lausanne*, o *Concertgebouw de Amsterdam*, així com als festivals de *Halle*, *Schwetzingen* o *Innsbruck*, a més de les principals sales i festivals espanyols. En aquestes ha interpretat un repertori que va de Bach i Händel a la música contemporània.

José Antonio López ha estat dirigit per grans mestres com *David Afkham*, *Gerd Albrecht*, *Andrey Boreyko*, *Ivor Bolton*, *James Conlon*, *Marzena Diakun*, *Gustavo Dudamel*, *Iván Fischer*, *Marta Gardolinska*, *Nicola Luisotti*, *Pablo Heras-Casado*, *Christopher Hogwood*, *Lorin Maazel*, *Andrea Marcon*, *Sir Neville Marriner*, *Salvador Mas*, *Juanjo Mena*, *Gianandrea Noseda*, *Víctor Pablo Pérez*, *Maurizio Pollini*, *Josep Pons*, *Christophe Rousset*, *Lahav Shani* o *Masaaki Suzuki*, entre d'altres.

Debutà al Gran Teatre del Liceu la temporada 2016/17 amb el *Rèquiem* de Mozart i hi ha tornat amb *Un rèquiem alemany* (2017/18), *L'enigma di Lea* (2018/19), *Ariadne auf Naxos* i *Mite i tragèdia d'Electra i Èdip* (2021/22).



Alberto Miguélez Rouco

Nireno

Contratenor. L'Alberto va estudiar a la *Musik Akademie de Basilea* amb la mezzosoprano *Rosa Domínguez i*, l'any 2022, va rebre el premi d'*Ópera Actual* a l'artista jove més prometedor.

Entre els seus compromisos recents destaquen els rols d'Ottone a *L'incoronazione di Poppea* de Händel a l'Oper Köln i al Palau de les Arts Reina Sofia de València, *Speranza* a *L'Orfeo* de Monteverdi al Teatre Principal de Palma, *La divisione del mondo* de Legrenzi a Estrasburg, Nancy i Versalles, i *Il ritorno d'Ulisse in patria* de Monteverdi al Teatro Olimpico de Vicenza.

Amb el seu ensemble *Los Elementos*, han publicat recentment el seu tercer disc, dedicat a *Venus y Adonis* de José de Nebra. El 2023 va dirigir *Donde hay violencia, no hay culpa*, també de Nebra, amb *Los Elementos* al Teatre de la Zarzuela, amb una posada en escena de *Rafa Villalobos*.

Ha treballat amb directors com *René Jacobs*, *William Christie*, *Christophe Rousset*, *Paul Agnew*, *Gabriel Garrido*, *Lionel Sow* i *Josep Pons*, col·laborant amb formacions com *Les Arts Florissants*, la *Freiburger Barockorchester*, la *Trondheim Baroque Orchestra*, *Les Talens Lyriques*, l'*Orquestra Simfònica de Galícia*, *Ensemble Elyma*, *Musica Fiorita* i *Ensemble Semura Sonora*.

Debutà al Gran Teatre del Liceu la temporada 2021/22 amb *Partenope*.

Relació personal Gran Teatre del Liceu

DIRECCIÓ GENERAL

Valentí Oviedo

Secretaria de direcció

Ariadna Pedrola

Assessoria jurídica

Elionor Villén

Vanesa Figueres

Elena Martí

Lola Pozo Flor

DIRECCIÓ ARTÍSTICA

I PRODUCCIÓ

Víctor García de Gomar

Vincenzo D'Amore

Pol Avinyó

Planificació

Yolanda Blaya

Contractació

Albert Castells

Meritxell Penas

Producció executiva

Sílvia Garcia

Lídia Gilabert

Cristina Haba

Muntsa Inglada

Míriam Martín Ferrer

Joan Rimbau

Producció

d'esdeveniments

Deborah Tarridas

Sobretítols

Anabel Alenda

Gloria Nogué

DIRECCIÓ MUSICAL

Josep Pons

Antoni Pallès

Direcció Departament

Josep M. Armengol

Núria Piquer

Arxiu musical

Elena Rosales

Irene Valle

Mestres assistents

musicals

Rodrigo de Vera

Vanessa García

David-Huy Nguyen-Phung

Jaume Tribó

Véronique Werklé

Regidoria musical

Lluís Alsius

Ángel Armenteros

Juan Daniel Artacho

Luca Ceruti

Orquestra

Kai Gleusteen

Oscar Alabau

Enric Albiol

Olga Aleshinski

Nieves Aliaño

César Altur

Andrea Amador

Joaquín Arrabal

Sandra Luisa Batista

Joan Andreu Bella

Lluís Bellver

Francesc Benítez

Jordi Berbegal

Josep M. Bernabeu

Claire Bobij

Kostadin Bogdanoski

Josep Bracero

Bettina Brandkamp

Merce Brotons

Pablo Cadenas

Javier Cantos

Josep Antón Casado

Andrea Ceruti

J. Carles Chordà

Carles Chordà

Francesc Colomina

Albert Coronado

Charles Courant

Savio de la Corte

Birgit Euler

Juan Pedro Fuentes

Ferran Garcerà

Alejandro Garrido

Ausiàs Garrigós

Juan González Moreno

Ródica Mónica Harda

Piotr Jeczmyk

Lourdes Kleykens

Magdalena Kostrzewszka

Aleksandar Krapovski

Émilie Langlais

Paula Lavarías

Jing Liu

Kalina Macuta

Sergii Maiboroda

Darío Mariño

Manuel Martínez

Juanjo Mercadal

Aleksandra Miletic

Albert Mora

David Morales

Liviu Morna

Mihai Morna

Salomé Osca

Emili Pascual

Ma Dolors Paya

Enric Pellicer

Raúl Pérez

Cristoforo Pestalozzi

Ionut Podgoreanu

Alexandre Polonski

Sergi Puente

Annick Puig

Ewa Pyrek

Ma José Rielo

Artur Sala

Guillermo Salcedo

Fulgencio Sandoval

Cristian Sandu

Javier Serrano

Oleg Shport

João Paulo Soares

Oksana Solovieva

Barbara Stegemann

Raul Suárez

Tiziana Tagliani

Renata Tanellari

Guillaume Terrail

Franck Tollini

Yana Tzanova

Bernardo Verde

Jorge Vilalta

Matthias Weinmann

Cor

Pablo Assante

Alejandra M. Aguilar

Andrea Antognetti

Francisco Javier Ariza

Walter Sebastián Bartaburu

Pau Bordas

Margarita Buendía

José L. Casanova

Alexandra Codina

Miguel Ángel Curras

Mercedes Darder

Dimitar Darlev

Gabriel Antonio Diap

Leonardo Martín Domínguez

Alberto Espinosa

Mariel Fontes

Jordí Galán

María Genís

Stefano Gentili

Elisabeth Gillming

Ignasi Gomar

Oihane González de Vinaspre

Olatz Gorrotxategi

Lucas Groppo

Gema Hernández

M. Carmen Jiménez

Sung Min Kang

Glòria López

Raquel Lucena

Elizabeth Maldonado

Aina Martín

Xavier Martínez

M. Àngels Padró

Plamen G. Papazikov

Eun Kyung Park

Natalia Perelló

Marta Polo

Joan Prados

Domingo Ramos

Miquel Rosales

Yulia Safonova

Sara Sarroca

Olga Szabo

Cristina Tena

Igor Tsenkman

Nauzet Valerón Brito

Alessandro Vandin

Ingrid Venter

Alexandra Zabala

Helena Zaborowska

Guisela Zannerini

LiceuAprèn

Jordina Oriols

Julia Getino

Margarida Olivé

Cristina Prunell

Marta Puigderrajols

Gemma Pujol

LiceuApropa

Irene Calvió

DEPT. COMUNICACIÓ

I EDICIONS

Nora Farrés

Premsa

Joana Lladó

Digital

Christian Machío

Marc Sala

Edicions

Sònia Cañas

Arxiu

Marc Gaspà

Producció d'audiovisuals

Clara Bernardo

Santi Gila

Berta Simó

Disseny

Lluís Palomar

DEPT.

ECONOMICOFINANCER

Ana Serrano

Direcció

Cristina Esteve

Control econòmic

M. Jesús Fèlix

Gemma Rodríguez

Comptabilitat

Núria Ribes

M. Carme Aguilar

M. José García

Jaume Masana

Roser Pausas

Tresoreria i assegurances

Jordi Cabrero

Compres

M. Isabel Aguilar

Javier Amorós

Eva Grijalba

Anna Zurdo

[Tornar a l'índex](#)**DEPT. DE MÀRQUETING I COMERCIAL****Mireia Martínez****Màrqueting**Eva Bautista
Montse Cardona
Teresa Lleal
Agnès Pérez
Judith Ruiz**Business Intelligence**

Jesús García

Abonaments i localitatsMarisa Calvo Fernández
Aroa Lebron
Marian Márquez Gracia
Adrià Peraire
Sonia Puig-Gròs
Marta Ribas
Gemma Sánchez**Líceu OPERA+**

Silvia Giró

DEPT. DE RRII, MECENATGE I ESDEVENIMENTS**Helena Roca****Patrocini i Mecenatge**Laia Ibarz
Paula Gómez
Sandra Oliva
Sandra Modrego
Mireia Ventura**Esdeveniments**Isabel Ramón
Marcos Romero
Paulina Soucheiron**Relacions Públiques**Núria Rodríguez
Pol Avinyó
Laura Prat
Mireia Salanquedra**Atenció a l'espectador**Javier Amorós
Héctor Balderas
Pau Cabanillas
Marian Casals
Carla Casellas
Roger Castells
Dídac Cobos
Aitana Contreras
Noel Colon
Alba Contreras
Pol Correa
Julia Cortina
Eloi Duran
Duna Esteve
Elia Figueras
Oriol Fontanals
Talita Gabarre
Elisa Gutiérrez
Oriol Janué
Célia Jacquet
Nekane Larrea
Candela Mansilla
Mariona Martín
Pol MartínMartina Mesado
Julia Morales
Marta Niell
Xavier Pérez
Marc Roucaud
Joana Roy
Anna Rueda
Berta Sagrera
Lara Sánchez
Jana Saumell
Marc Sevilla
Victor Soto
Mar Torres
Carlos Torres
Raquel Torres
Laia Valls
Martina Vera
Francisco Zambrano**DEPT. DE RECURSOS HUMANS****I SERVEIS GENERALS****Jordi Tarragó****Administració de personal**Jordi Aymar
Marina Mata
Mercè Siles
Marina Arnal**Formació i seguretat i salut laboral**

Rosa Barreda

RecepcióCristina Ferraz
Christiane López**Seguretat**

Ferran Torres

InformàticaRaquel Boza
Pilar Foixench
Sara Martín
Xavier Massotti
Nicolás Pérez
Instal·lacions i manteniment
Susana Expósito
Helena Ferré
Domingo García
Isaac Martín**DEPT. TÈCNIC****Xavier Sagrera****Oficina tècnica**Marc Comas
Guillermo Fabra
Paula Miranda
Natalia Paradela
Eduard Torrents**Coordinació escènica**María de Frutos
Miguel Ángel García
Txema Orriols**Administració de personal**Cristina Viñas
Judith Villalmanzo**Logística i transport**Eloi Batalla
Lluís Suárez**Maquinària**Albert Anguera
Ricard Anguera
Joan A. Antich
Natalia Barot
Pere Bonany
Arnau Burgada
Raúl Cabello
Maravillas Chenoll
Ricard Delgado
Sebastià Escutia
Emili Fontanals
Jordi Fuentes
Pablo Gómez
Norbert Gulya
Albert Julvé
Ramon Llinas
Eduard López
Gonzalo Leonardo López
Francesc X. López
Begoña Marcos
Aduino J. Martínez
Roger Martínez
Eduard Melich
Bautista V. Molina
Albert Peña
Esteban Quifer
Esther Obrador
Carlos Rojo
José Rubio
Bernat Salva
Tito Sánchez
Jordi Segarra
Marc Tomàs
Maria Torres
Luminotècnica
Susana Abella
Juan Boné
Sergi Escoda
Oriol Franquesa
Jordi Gallues
J. Pere Gil
Anna Junquera
Joaquim Macià
Antoni Magrina
Vicente Miguel
Enric Miquel
Alfonso Ochoa
Carles A. Pascua
Robert Pinies
José C. Pita
Ferran Pratdesaba
Artur Sampere
Josué Sampere
Tècnica d'audiovisuals
Jordi Amate
Antoni Arrufat
Albert Ballbé
Guillem Guimerà
Gerard Mora
Amadeo Pabó
Josep Sala
Antoni Ujeda
Angel Vilchez
Attrezzo
Marta Soteras
Anna PeyJavier Andrés
Stefano Armani
José Luis Encinas
Emma García
Miguel Guillén
Antoni Lebrón
Ana Pérez
Andrea Poulastrou
Lluís Rabassa
Jaume Roig
Regidoria
Albert Estany
Immaculada Faura
Juan Antonio Romero
Jordi Soler
Sastreria
Amaranta Albornoz
Rui Alves
Nadia Balada
María del Mar Cañavate
Esther Chércoles
Sheila Escudero
Rafael Espada
David Farré
Claudia Fascio
Carme González
Esther Linuesa
María Norbelly Londoño
Jaime Martínez
Patricia Miranda
Elisabeth Nicolau
Imma Porta
Teresa Revenga
Blanca Rodríguez
Dolors Rodríguez
Gloria Royo
Javier Sanz
Joan Sanz
Montserrat Vergara
Patrícia Viguer
José Francisco Ybarra
Caracterització
Susana Ben Hassan
Monica Núñez
Liliana Pereña
Miriam Pintado
Núria Valero

[Tornar a l'índex](#)

Direcció

Nora Farrés

Coordinació

Sònia Cañas, Marc Gaspà

Col·laboradors en aquest programa

Jaume Radigales

Disseny original

Bakoom Studio

Disseny

Minimilks

Fotografia

Christian Machío, David Ruano

Copyright 2025:

Gran Teatre del Liceu sobre tots els articles d'aquest programa i fotografies pròpies

Informació sobre publicitat i Programa de Patrocini i mecenatge

liceubarcelona.cat / mecenes@liceubarcelona.cat / 93 485 86 31

Comentaris i suggeriments

edicions@liceubarcelona.cat

La Fundació del Gran Teatre del Liceu és membre de



OPERAVISION

El Gran Teatre del Liceu ha obtingut les certificacions

EMAS (Eco Management and Audit Scheme)

ISO 14001 (Sistema de gestió ambiental)

ISO 50001 (Sistema de gestió energètica)

Distintiu de garantia de qualitat ambiental



GA-2016/0235



GE-2016/0036



Gran Teatre del Liceu